

שאלה ו

קבלתי ברכה מצדיק והיא לא הועילה

לכבוד הרב יצחק זילברשטיין שליט"א

בתי בת 9.5 שנים מתלוננת שאינה רואה טוב, בעבר תרמה אשתי מספר פעמים כסף לאחד מארגוני הצדקה, וקבלה את ברכתו של אחד מגדולי הדור, עבור זה.

לאחרונה גם הגיעו תלונות מהבית ספר שביתנו לא רואה טוב, ונגש אתה מיד לבדיקת ראייה, כשאשתי אמרה להם שיש לה אמונת חכמים, ושקבלה עבור זה ברכה מגדול אחד, ענו לה מהבית ספר שאדרבה זה מערער את אמונת חכמים, שהרי המציאות היא שהיא אינה רואה טוב.

שאלתי היא, אני עומד בין הפשיט לסדן, מצד אחד אני מבין שאני צריך לגשת עם בתי לבדיקת ראייה, אך מצד שני איך אני יכול להסביר אשתי את הדבר, בלא לערער אצלה את אמונת חכמים, שהיא בטוחה שכיון שקבלה ברכה, בתנו לא תצטרך להלביש משקפיים?

תשובה

שמעתי ממרן בעל הקהלות יעקב זצ"ל שתפילה וברכה של צדיק תמיד מועילים, אבל לא תמיד הברכה או התפילה מועילים על הדבר שאנחנו רוצים, לפעמים הברכה והתפילה מועילים, על דברים חשובים הרבה יותר, שאנחנו אפילו לא חשבנו לבקש על זה ברכה. והקב"ה לוקח את הברכה או את התפילה, ומסדרה על הדבר החשוב יותר שצריך ישועה.

אך בהמשך, הגמרא מספרת שרבי היה מגיע בכל ליל שבת, לעשות קידוש בבית כמו בחיים חיותו. ושואל הבן איש חי, למה עשה השי"ת מעלה זו לרבינו הקדוש, שיבא בגלוי בגופו

גם כאן השם יעזור שאת הברכה שהצדיק נתן לכם שהעיניים יהיו בריאות תתקיים והבת תהיה בריאה ועיניה יהיו בריאות. עיניים גם הולך על

ממש, וישב על שולחנו כשאר בני אדם בעודם בחיים, מה שלא נעשה כזאת לשום צדיק בעולם, לא קודם ממנו, ולא אחריו?

ומתריך כי השי"ת אינו מקפח שכר כל בריה, ומצינו שכל החכמים שבדורו השתדלו להתפלל בעדו שלא ימות, עינו עצמן בתענית, והרבו תפלות ותחנונים ובכיה בקיבוץ רב, מה שלא עשו בשום דור כמותם בעבור צדיק שבדור, ואע"פ שסוף דבר נצחו אראלים את המצוקים ונפטר רבינו הקדוש, לא קפח השי"ת שכרם ונתן רשות לרבי שיבא לביתו בגלוי בגוף ממש, כדי שבזה לא יהיה נפסק השפע שהיו בני דורו נשפעים בחייו בזכותו.

כי ידוע שהצדיק בעודו בחיים נשפעים בני דורו על ידו, ואחר פטירתו נפסק אותו השפע, וזהו עיקר ההפסד של הדור בפטירת הצדיק, ולכך בוכין ומספידין על חסרון זה, משא"כ עתה

שהוא בא לעולם הזה ויושב בין החיים, אינו נחשב שנסתלק מן העולם, ואז גם אותו השפע שהיו נשפעים ממנו בהיותו בחיים ממש אינו מסתלק, ובזה יובן הטעם שלא היה בא לביתו בגלוי רק בליל שבת, מפני כי זמן השתלשלות השפע הוא בשבת, ומשם יונקים כל ימות החול, וביאתו היתה לצורך דבר זה שלא יסתלק אותו השפע שהיה בא על ידו, ולכך היה עושה כן בליל שבת שהוא זמן ירידת השפע לעולם.

כלומר לפעמים נדמה שהתפילה לא הועילה, ואע"פ שהתפללו כל כך הרבה על רבי שלא ימות, עם כל זה הוא נפטר, אבל באמת התפילה הועילה, אף שלא ראו זאת רוב בני דורו בפועל, אבל השפע המשיך לרדת בזכותו, אין תפילה חוזרת ריקם, לפעמים רואים זאת, לפעמים לא רואים, ולפעמים זה מגיע רק לאחר זמן, אבל תמיד תמיד היא מועילה ומשפיעה.

יש מתפלל ואינו נענה, מדוע

מצטער בצער הצדיק, לא יתכן שיהיה נענה, לכך כל התפלות והתחנונים תקנו לומר בלשון רבים רפאנו, ראה נא בענינו, וכתוב (דברים יג יח) 'ונתן לך רחמים ורחמך' המרחם ירוחם, ואם לא מה בין זה לבהמה שאינה חוששת בצער חברתה ועליו נאמר (קהלת ג יט) 'ומותר האדם מן הבהמה אין'.

כתב בספר חסידים (סימן תקנ"ג) יש מתפלל ונענה, ויש מתפלל ואינו נענה, הטעם לפי שצער חבריו ועלבונם אינו מעלה על לבו של מתפלל זה, יתכן שלא יהיה נענה, לפי שהיה לו לחשוב אלו הייתי בצער של זה, הייתי צריך להתפלל עליו, וכתוב (ויקרא יט יח) 'ואהבת לרעך כמוך', ומאחר שאינו